

Gazeta Gdańska

„Gazeta Gdańska” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. — Przedpłata kwartalna na pocztę 3,45 mk., z odnośnieniem przez listowego 4,35 mk. — Adres „Gazeta Gdańska” — Danzig, Postschliessfach 188.

WAŻNE DLA NADAJĄCYCH OGŁOSZENIA!
Gazeta wychodzi zawsze w południe.
Kto chce zamieścić w niej ogłoszenie, nadać je winien najpóźniej dnia poprzedniego do godziny 1-szej w południe.

Ogłoszenia przyjmuje się po 60 fen. za jedno słowo wiersz petytowy.
Redakcja i ekspedycja: Grobla Przedmiejska 49 (Vorstädtischer Graben 49).
Telefon 1781. Telefon 1781.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS

Rok XXX.

Gdańsk na sobotę dnia 21-go lutego 1920.

Nr. 44.

Cześć pracy!

Dawniejszy francuski minister wojny a obecny wielkorządca odzyskanej Alzacji i Lotaryngji, Millerand, wygłosił w czasie wyborów do parlamentu francuskiego mowę, w której te znamienne słowa wypowiedział: W czasie minionej wojny stała Francja wobec zagadnienia: Zginać lub zwyciężyć! Teraz po zawarciu pokoju narzuca się nowe zagadnienie: Wytwarzać lub zginać!

Nie tylko Francja sama stanęła przed temi dwiema możliwościami. I wszystkie inne narody wojną dotknięte, mają tylko do wyboru, albo pracować i wytwarzać, albo upaść i zginać. Uporać się muszą z strasznymi następstwami zwycięzkiej wojny, odrobić to wszystko, co w ciągu kilku lat wysiłku orężnego zaniedbano, odbudować to, co w gruzach legło, pokonać trudności, wywołane życiem burzliwym i niespokojnym kilkudziesięciu miesięcy.

A tego tylko Francja pracązdolają dokonać. Inaczej przyszedłoby im wieść żywot żebraczy wśród zuboższych społeczeństw tego świata i do nich ręce z prośbą o jałmużnę wyciągać.

Polska znajduje się w jeszcze trudniejszym położeniu. Bo nie skończyła się dla nas jeszcze wojna. Na wschodnich naszych granicach płonie dotąd pożoga wojenna, dzwienią szczek broni i odzywa się pobudka bojowa. Bronimy siebie i Europy przed zalewem barbarzyństwa wschodniego. Stoimy na straży ładu, porządku i spokoju świata całego wobec dzikich hord moskiewskich szaleńców. Nie nadszedł dla nas jeszcze czas porzucenia broni. Stał się nam, jak ongi, „przedmurzem chrześcijaństwa”.

Podwójne więc zadanie spadło nam na barki: Walczyć, zwyciężać i pracować, wytwarzać. Równocześnie je spełniać mamy i spełnić musimy. I albo obum sprostamy, albo też tu i tam nie po-
dołamy.

Walczyć i pracować równocześnie nam trzeba. Nie możemy czekać końca walki i dopiero potem zabrać się do wydobywania kraju pracą z trudności, w których ugrzazł.

Walka zbrojna jest rzeczą żołnierzy i ich dowódców. Nam praca przypadła w udziale.

I czią dla tej pracy trzeba nam się przejąć, cześć dla niej szerzyć.

Bo czemuż jest ona dla nas, czemuż ma być?

Wiecej może od zwycięstw wojennych ma ona zaświadczyć przed światem, żeśmy są narodem godnym wolności i niepodległości. Ma roztoczyć nad Polską blaski chwały i migoty szczęścia. Ma zdobyć dla Ojczyzny uznanie obcych narodów i szacunek jej niechętnych. Ma nam zyskać miłość słabych i przyjaźń potężnych. Ma zbudować nam silne państwo i na potężnych podstawach utrwalić jego byt. Ma przepędzić głód i niedostatek z ziem naszych.

Ma uchronić nas od powtórnego upadku.

Więc cześć tej pracy!

Człowiek wygnany z raju pracą tylko mógł zabrać z sobą na tułaczkę. Przez nią przekleństwo swego występkę łagodził, usuwał. Poprzez móżół i trud dążył ku dawnemu szczęściu. I błogosławieństwem stała mu się praca, to jedyne poza grzechem dziedzictwo życia rajskiego. Ona utrzymywała w nim godność człowieczą i uchroniła od ostatecznego upodlenia.

I my Polacy nie wiele więcej nad pracą z zawieruchy wojennej przenosimy w nowe czasy.

Bo wszystko niemal musimy od nowego rozpoczynać, od samych fundamentów prawie musimy wznosić gmach lepszego jutra. Przecież nie tylko za siebie trzeba nam pracować, ale i odbudować to, co inni nam zburzyli.

Czeka więc nas ogrom pracy. Bo wolność odzyskana nie ma być złudą. Ziemie oswobodzone nie mają od nas odpaść i na nowo utonąć w zamięcie i barbarzyństwie, z którego się wydobyły.

Mamy kraj do odbudowania, mamy olbrzymie obszary ziemi pokryte ruinami, zarosłe chwastem kilkoletnim, spustoszone i bezładne. Jest to naszym zadaniem, by tam nowe życie zakwitło, po-
la żniwem bogatym się pokryły, z gruzów domy,

szkoły, fabryki powstały, by znów tam dawny ruch zawrzał.

Aby tam to się stało, tutaj trzeba się nam trudzić. Gdy tutaj ręce opuścimy, nie wiele do-
każą tamtejsze wysiłki. Bo praca skutkami swoimi oplata cały kraj. Niedbalstwa i opieszałości następstwa docierają w najdalsze zakątki.

Zabrakło u nas pracy dla ludzi. Wielu, co jąć się jej chce, nie może jej znaleźć.

Tłumy liczne z jałmużny żyją państwowej. Setki milionów skarb państwa wydaje na nich.

Tylko praca nasza stworzy dla nich pracę. Tylko przez nasze wysiłki zadymią fabryki, zahuczą warsztaty, zaludnią się składy, a wypróżnią się kasy rządowe, przepelnione bezrobotnymi, przybyłymi po zasiłek.

Tak daje praca jednego górnika pracę 15 robotnikom w fabrykach, które wyrabiają materiały na odzież.

Mamy bogactwa w ziemi i na ziemi i jedynie nie tylko pracy potrzeba, by z nich stworzyć dobrobyt dla wielomilionowej ludności.

Wytwarzamy mało. Wiele koniecznie potrzebnych rzeczy sprowadzamy od obcych. Wszak nawet naszego żołnierza zagranica musi nam ubierać.

A przed wojną wysyłały nasze fabryki wyroby swe w dalekie kraje. Od pilności naszej zależy, czy nie będziemy potrzebowali się oglądać na cudzoziemców, i czy będziemy mogli u siebie pokrywać swe zapotrzebowania.

Potrzebujemy pomocy od obcych. Prosimy, zabiegamy o nią. Bez niej obejść się chwilowo nie możemy. Wojna nas tak wyniszczyła, że nie możemy teraz o własnych siłach się ruszyć. Jesteśmy jak ten człowiek, co z choroby ciężkiej powracając do zdrowia, zdany jest jeszcze na opiekę usługowych przyjaciół.

Lecz czyżbyśmy chcieli wciąż ręce wyciągać po jałmużnę? Czy zawsze tylko mielibyśmy być zdani na łaskę obcych? Czyżbyśmy nie wstydzieli się być narodem żebraczym, co tylko z pomocy litościwych żyje?

Nie! Praca musi nam przynieść niezależność od cudzego miłosierdzia. I to rychło, rychło. Sami sobie radę dać musimy. Bo nie litości, ale szacunek od innych pragniemy.

Wygraliśmy wojnę. Łatwo nam to stosunkowo przyszło. Lecz wygrać musimy i pokój. A to trudniejsza rzecz. Wszak Niemcy, pobite na polu bitew, pracą swą chcą nas pobić.

I mieliby odnieść tu zwycięstwo?

Poprzez szary, codzienny trud oprzemy się im. On nam pokój pozwoli wygrać. On stawi naród nasz w rzędzie państw wielkich i silnych.

Tyle dokazać ma u nas praca.

Więc cześć tej pracy!

Niech przed nią bije pokłony każdy w narodzie! Niech ją czi robotnik, bogaty, i uszanuje ją u tego, co ręce nią ma zczernione! Niech wie gnuśny i leniwy, choćby w jedwabie się ubierał, że wyżej odeń stoi każdy, co i w najnie-
pozorniejszym zajęciu siły swe natężał!

Niech czi ja robotnik, pracownik! Niech pamięta, że to wielka rzecz, co jej nie można lekce-
ważyć! Niech ją kocha i miłuje! Niech szacunek dla niej zakazuje mu ją porzucać z ladajakiego powodu! Niech to uczucie uczyni go nie-
przystępnym dla tych, co do strejków lekkomyślnych go namawiają! Niech mu przypomina, że są one tylko w ostatecznej potrzebie dozwolone i godziwe! Niech go broni od nieumiarkowania i braku rozwagi! Niech mu dozwoli położyć nie-
spożyte, choć nie głośnie, zasługi dla Ojczyzny i narodu.

Taką ma być cześć dla pracy u nas.

Bo nie chcemy zginać.

„Robotnik”.

Sprawy polskie.

Komunikat sztabu jeneralnego wojsk polskich z dnia 18 lutego:

Front litewsko-białoruski: Próby bolszewickie przejścia Dźwiny w okolicy Dżisny zostały od-
rzucone.

remnione. W okolicy Połocka wzięliśmy 7 jeńców i jeden karabin maszynowy. Na odcinku poleskim przy odpieraniu ataków bolszewickich na wieś Sodołicze wzięliśmy 30 jeńców i 3 karabiny maszynowe.

Front wołyński: Położenie bez zmiany. Front podolski: Działalność wywiadowcza.

Pierwszy zastępca szefa sztabu jeneralnego Kuliński, pułkownik.

Marszałek Francji przybędzie do Warszawy.

„Kurier Warszawski” donosi: Naczelnny wódz armji sprzymierzonych, marszałek Foch, przybędzie niebawem do Warszawy. Marszałek Foch, którego przyjazdu spodziewać się należy w najbliższych dniach zamieszka w pałacu Łazienkowski.

Sprawa zawarcia pokoju z Rosją.

Przywódcy Polskiej Partji Socjalistycznej zjawili się we wtorek u ministra spraw zagranicznych Patka w sprawie propozycji pokojowej so-
wjetów rosyjskich. Minister Patek oświadczył, że rząd stoi na stanowisku skreślonym przez Naczelnika Państwa i prezydenta ministrów Skulskiego. W poniedziałek przedłożył minister komisji sejmowej do spraw zagranicznych projekt preliminarzy pokojowych, które po uzyskaniu aprobaty sejmowej i zawiadomieniu państw sprzymierzonych wysłane zostaną do komisarza ludowego dla spraw zagranicznych w Moskwie Cziczierina.

Zwiększony ruch w porcie gdańskim.

Ruch w porcie gdańskim ożywia się coraz więcej. W ostatnim tygodniu opuściło port 17 statków, a przybyło 15. W Gdańsku leżą na składzie towary z Antwerpii, Rotterdamu i Norwegji.

Wiadomości potoczne.

KALENDARZ na sobotę, 21 lutego 1920:

Eleonory panny.

Słońca wschód o g. 7 09, zach. o g. 5 20.

Księżycy wschód o g. 7 16, zach. o g. 7 40.

Gdańsk. Dyrekcja tutejszych warsztatów okrętowych Schichau'a zgodziła się na otworzenie na nowo warsztatów i przyjęcie robotników do pracy, zastrzegła sobie jednak, że przyjmie tylko porządných i pilnych robotników, którzy w danym razie zgodzą się także na pracę akordową. Firma wezwwała około 400 robotników do podjęcia pracy. Robotnicy też przybyli, lecz wejść do fabryki nie mogli, gdyż stały na straży posterunki strejkowe robotników, których nie przyjęto dotąd z powrotem i przeszkodziły innym w podjęciu pracy. Liczba chętnych do pracy wzrasta z dniem każdym i fabryka mogłaby rozpocząć pracę, gdyby nie zachowanie się przedstawicieli mniejszości, którzy innym przeszkadzają w pracy.

— Bacznosc Druhowie Zjedn. Zaw. Polskiego! Biuro Zjednoczenia znajduje się odtąd przy Grobli Przedmiejskiej (Vorstädtischer Graben 49) przy „Gazecie Gdańskiej”. Numer telefonu 1781. Biuro otwarte przed południem od godz. 9—12 i po poł. od 5—6.

Jedwabski, sekretarz.

— We wtorek wieczorem wracała pewna pani z teatru do domu przy Hopfengasse. W ślad za nią szedł jakiś lepiej ubrany mężczyzna. Za-
ledwie owa pani otworzyła drzwi domu i chciała wejść do sieni, wszedł ów mężczyzna za nią i gro-
ząc rewolwerem zażądał wydania sukien. Kobieta, w obawie o swe życie, zdjęła suknie i oddała rabusiowi, który się spieszenie oddalił.

— Nadkomisarz gdański, p. Tower zamieszkał od wtorku w gmachu naczelnego prezydium. Na życzenie jego wywieszono na gmachu flagę gdańską.

— Ślusarz Wilhelm Skibitzki, zatrudniony dawniej w tutejszych warsztatach okrętowych, znalazł tam na podwórzu niemiecką flagę wojenną. Flagę tę zabrał i wymienił później u Anglików na mydło. Sąd ławniczy skazał go za to na 6 tygodni więzienia. — Ładna zamiana! Dowiodła, iż niemiecka flaga wojenna to mydło! Czyż dla-

tego, że marynarka niemiecka zamyslała klamstwami narodowi oczy?

— **Otwarcie pierwszego jarmarku gdańskiego.** Gdański targ wiosenny otwarto we wtorek wieczorem uroczystością w tutejszej winiarni pod ratuszem. Jarmark sam rozpoczął się w środę na obszarze dawniejszej wojskowej składnicy mundurów. Podczas uczty wtorkowej nadburmistrz Sahm w przemowie swej wskazał na to, że port gdański jest bramą wjazdową dla handlu całego świata na wschód Europy. Gdańsk raz już był miastem targowym i przez setki lat zażywał gdański Dominik (targ jesienny) rozgłosu, który nie ustępował sławie innych miast targowych. Gdański Dominik otwarty został dnia 5 sierpnia 1260, w dniu św. Dominika, w którym to Ojciec św. Aleksander IV. nadał kościołowi Dominikanów wielki odpust. Po utworzeniu Wolnego Gdańska stało się niejako koniecznością urządzenie wielkiego jarmarku, aby Gdańsk mógł wypełnić przyszłe swe zadanie tworzenia łączności pomiędzy krajami. Redaktor Franke przemówił po burmistrzu Sahmie, podnosząc rozmiary do jakich rozrósł się urządzony targ wiosenny. Każde najmniejsze miejsce zostało wyzyskane, tak, że na obszarze 1000 metrów kwadratowych umieszczono 1100 wystawców. Wielki napływ wystawców jest najlepszym dowodem znaczenia gdańskiego targu wiosennego i najlepszą zapowiedzią na przyszłość.

— **Otwarto telefony!** Ministerstwo Poczty i Telegrafów w Warszawie zarządziło podjęcie prywatnego ruchu telefonicznego między Gdańskiem—Warszawą—Łodzią, dalej między Toruniem—Bydgoszczą—Warszawą a także i innymi miejscowościami byłej Kongresówki. Rozmowy dopuszczalne są w językach polskim, niemieckim, francuskim i angielskim. Opłata za rozmowę ma być pobierana według istniejących obecnie obustronnych taryf. Powyższe zarządzenie ministerstwa wchodzi natychmiast w życie.

— **Niegodziwe traktowania Polaków.** W środę wieczorem około godz. 8 jechało tramwajem do Oliwy wielu gości polskich, przybyłych z Warszawy na jarmark do Gdańska. W tramwaju rozmawiali oczywiście po polsku — bo jakże mówić mają? Na to jeden z Niemców powstał i wymierzył jak do uderzenia na Polaków mówiąc: „Ihr polnischen Hunde! Ihr wollt hier polnisch sprechen!“ Polacy jednakowoż zachowali zimną krew i nie odpowiedzieli nic na to — bo Warszawiaczy są nazbyt grzeczni, aby odpowiadać na zaczepki pierwszego lepszego zawadzaki niemieckiego. Niemiec ten zawstydzony wyszedł. — Między sobą jednak mówili, iż będą musieli się nauczyć grzeczności podobnej, skoro Niemcy przybędą do Warszawy. — My zaś wątpimy, aby Niemcom podobało się to samo w Warszawie, co oni wyrabiają z rodakami naszymi tu w Gdańsku, zaproszonymi tak głośno na jarmark gdański. — Nadkomisarz angielski przekonać się z tego może naocznie, jak potrzebne było odezwanie się polskich kupców gdańskich o pomoc i obronę wobec zaciekłości wszech Niemców Gdańska. Mniemamy, iż powyższy wypadek będzie dlań ciekawą ilustracją stosunków prawdziwych, o których pan Tower nie wie, bo wszech Niemcy gdańscy trzymają go oczywiście z dala od takich wypadków, żeby sobie o nich nie wyrobił czasem należytego sądu. Na potwier-

dzenie powyższego wypadku gotowiśmy podać nawet świadków, zamieszkających w Oliwie, skoro nas p. Tower o nazwiska i adres ich zapyta.

— **Sprzedaż nafty.** Zwracamy uwagę na ogłoszenie utejszego magistratu, dotyczące zakupu nafty. Magistrat postarał się o naftę. Nadeszło jej tyle, że na razie wystarczy dla zaopatrzenia ludności. Celem zapewnienia dowozu nafty na przyszłość rozpoczął magistrat układy z Polską, które zapowiadają się korzystnie dla Gdańska i Polska ze swych bogatych zapasów udzieli najprawdopodobniej coś Gdańskowi.

Puck. Baczność prezesa i mężowie zaufania Zjedn. Zaw. Polskiego powiatu Puckiego. W niedzielę, dnia 22 bm. odbędzie się Konferencja prezesów i mężów zaufania Zjedn. Zaw. Polsk. w lokalu p. Zymsa zaraz po nabożeństwie. Ważne sprawy.

Jedwabski, sekr. Zjedn. Zaw. Polskiego. oddz. robotników roln. i leśn.

Wejherowo. Celem uregulowania trudności waluty w czasie przejściowym i zaprowadzenia zgody pomiędzy ludnością, kupcami i wojskiem, odbyło się w tutejszej landratyze zebranie, aby omówić sprawy waluty. Na zebraniu tem uchwalono powołać do życia komisję, której zadaniem ma być sprawdzanie cen. Dalej uchwalono wydrukowanie za pół miliona drobnych pieniędzy, celem usunięcia braku monety obiegowej. Aż do wydrukowania nowych papierków wydane zostaną zażądane już poprzednio 31 000 mk. w papierach, które puszczzone zostaną w obieg o wartości w walucie polskiej.

Kwidzyn. Międzynarodowa komisja dla zachodnio-pruskiego obszaru plebiscytowego przybyła w osobnym pociągu tudotąd. Komisją przyjął prezes rejencyjny Schilling, zastępca burmistrza radny miejski Dr. Thiessen, oraz przybyło już naprzód tudotąd wojsko włoskie i francuskie. Po powitaniach zaprowadzono wysłanników rządów sprzymierzonych do przygotowanych dla nich pomieszczeń. Po południu odbyło się uroczyste przedstawienie zwierzchników wszystkich urzędów. Po przedstawieniu urzędników, przejął wydział państw sprzymierzonych zarząd obszarów plebiscytowych.

Toruń. We wtorek, dnia 24-go lutego o godz. 3-ciej odbędzie się na sali „Muzeum“ w Toruniu zjazd delegatów Towarzystwa Czerwonego Krzyża na Województwo Pomorskie“.

Wiadomości telegraficzne.

Komunikat sztabu jeneralnego wojsk polskich z dnia 19 lutego.

Warszawa, 19. II. (PAT.). Front litewsko-białoruski: W okolicy Połocka odparliśmy lokalne ataki bolszewickie. W rejonie Lepla utarczki partii wywiadowczych. Na wschód od Płocznego nasz skombinowany oddział rozbił i zmusił do odwrotu obsady wsi Grabie i Siekierzyce. Na odcinku poleskim ożywiona działalność wywiadowcza. Front podolski: Walki wywiadowcze.

Pierwszy zastępca szefa sztabu jeneralnego Kuliński, pułkownik.

Ustąpienie rządu amerykańskiego?
Warszawa, 19. II. Radio P. A. T. z Wiednia. Waszyngtoński korespondent „Echo de Paris“ do-

nosi, że zdaniem wielu członków Kongresu, ustąpienie Lansinga pociągnie za sobą przesilenie rządu. Przewodniczący stronnictwa reprezentowanych w Kongresie mają się naradzić nad środkami usunięcia Wilsona i powierzenia jego władzy Wice Prezydentowi.

Doniosły wynalazek.
Poldhu, 19. II. (PAT.) Radio stacji Krakowskiej. Z Paryża donoszą o nadzwyczajnym wynalazku, który wywoła przewrót w przemysle stalowym a dotyczy fabrykacji twardej stali.

Niedomaganie umysłowe Wilsona.
Poldhu 19. II. (PAT.). Radio stacji Krakowskiej. Z Chicago donoszą, że dr. Betting przewodniczący stowarzyszenia lekarzy, utrzymuje, że koby mózg prezydenta Wilsona stale niedomagają.

Nowa pożyczka francuska.
Paryż, 19. II. (PAT.). Wczoraj rozpoczęła się tu subskrypcja na 5 procentową francuską pożyczkę wewnętrzną, pierwszą od chwili zawieszenia broni.

Ameryka pożyczka Rumunii pieniędzy.
Poldhu, 19. II. (PAT.). Radio stacji Krakowskiej. Z Genewy donoszą, że Stany Zjednoczone zaproponowały Rumunii 6 procentową pożyczkę w wysokości 800 000 funtów szterlingów w zamian za prawo eksploatacji nafty rumuńskiej przez przeciąg lat sześciu.

Ziemia urodzajna zamiast pustyni.
Poldhu, 19. II. (PAT.). Radio stacji Krakowskiej. Znany podróżny Dawid Lindsay odkrył w północnej części Australii olbrzymie przestrzenie urodzajnej ziemi, które dotychczas na mapie były oznaczone jako pustynia. Lindsay twierdzi, że ziemię tę nadają się bardzo dobrze do uprawy bawełny, gdyż już teraz rośnie nam wiele bawełny dzikiej.

Nowe banknoty polskie.
Warszawa, 19. II. (PAT.). Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa zawiadamia, że od dnia 25 lutego będą puszczone w obieg nowe bilety Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w odcinkach po 100 i 1000 marek polskich. Bilety noszą datę 23 sierpnia r. u.

Niemcy obchodzą zobowiązania układu pokojowego.

Paryż, 18. II. (PAT.). (Havas). Izba deputowanych wysłuchała sprawozdania ministra wojny, który potwierdza zdanie Nissela, że Niemcy usiłują obejść zobowiązania zawarte w traktacie pokojowym, zwłaszcza klauzule militarne utrzymując jaknajwyższą liczbę wojska pod bronią, w szczególności zaś oddziałów złożonych z rezerwistów, którzy odbywali kampanję wojenną. Minister podkreśla konieczność rozwiązania wszelkich oddziałów wojskowych, których utrzymanie nie jest przewidziane w traktacie pokojowym.

Turcy mają pozostać w Konstantynopolu.

Carnarvon, 19. II. (PAT.). Radio stacji warszawskiej. Bonar Law oświadczył Izbie gmin, że pełnomocnik angielski w Konstantynopolu otrzymał polecenie zakomunikowania rządowi Wysokiej Porty, że konferencja pokojowa zamierza pozostawić Turków w Konstantynopolu. Jednakże o ile nie będzie położony kres pogromom ludności chrześcijańskiej, w takim razie decyzyjną konferencję pokojową ulegnie zmianie na niekorzyść Turcji.

Rozmyślanie niedzielne.

NA PIERWSZĄ NIEDZIELĘ POSTU.

EWANGELJA św. Mateusza r. 4, w. 1—11.

Onego czasu Jezus był zawiedzion na puszcze od Ducha, aby był kuszon od diabła. A pościł czterdzieści dni i czterdzieści nocy, potem łaknął. I przystąpiwszy kusiciel, rzekł Mu: Jeśliś jest Syn Boży, rzec, aby te kamienie stały się chlebem. Który odpowiadając, rzekł: Napisano jest, nie samym tylko chlebem żyje człowiek, ale wszelkiem słowem, które pochodzi z ust Bożych. Tedy Go wziął diabeł do miasta świętego i postawił Go na ganku kościelnym i rzekł Mu: Jeśliś jest Syn Boży, spuść się na dół, albowiem napisano jest, iż aniołom Swoim rozkazał o Tobie, i będą Cię na ręku nosić, abyś nie obraził o kamień nogi Swojej. Rzekł mu Jezus: napisano jest: nie będziesz kusił Pana Boga twego. Wziął Go zaś diabeł na górę wysoką bardzo i ukazał Mu wszystkie królestwa świata i chwale ich, i rzekł Mu: to wszystko dam Tobie, jeśli upadłszy uczynisz mi pokłon. Tedy mu rzekł Jezus: idź precz szatanie! Albowiem napisano jest: Panu Bogu twemu kłaniać się będziesz, Jemu Samemu służyć będziesz. Tedy opuścił Go diabeł: a oto aniołowie przystąpili i służyli Jemu.

ROZMYŚLANIE.

„A gdy przyjdzie Syn Człowieczy w majestacie Swoim, i wszyscy Aniołowie z Nim, tedy siedzie na stolicy majestatu Swego: I będą zgromadzone przedeń wszystkie narody, i odłączy je jedne od drugich, jako pasterz odłącza owce od kozłów: I postawi owce po prawicy Swojej, a kozły po lewicy.“ (Mat. 25, 31—33).

Miłość Chrystusa Pana i Jego miłosierdzie okazane grzesznikom, śmierć krzyżowa, którą poniósł, będzie powodem przerażenia i bojaźni w dzień sądu ostatniego; dobroć i cierpliwość za mieni się w surowość; o ile ta miłość była wielką, o tyle będzie surowszą w potępieniu grzeszników. Nie będzie żadnego sposobu do przebiegania Boga: nie będzie mógł grzesznik ukryć ani jednego grzechu, bo jasny promień z twarzy Sędziego przeniknie i oświeci wszystkie sumienia grzeszników; rozproszy wszystkie ciemności i odkryje wszystkie ich zbrodnie. — Teraz delectuje się grzesznik w swym występku i pieści się zbrodnią w swem sercu; ale na sądzie ostatecznym zobaczy ten grzech tak brzydkim, jakim jest sam czart. Dlatego grzesznicy będą pragnąć, aby ich góry i pagórki zakryły przed gniewem nie lwa ryczącego, ale Baranka, który o ile ich w życiu kochał, (gdyż ta miłość zaprowadziła Go na krzyż sromoty), o tyle okaże się dla nich surowym. „I rzekli górą i skałom: Upadnijcie na nas, i zakryjcie nas, od oblicza siedzącego na stolicy i od gniewu barankowego.“ (Obj. 6, 16).

Miłość i łaskawość Chrystusa Pana nie tylko będzie pobudką do sprawiedliwego gniewu, ale i miarą do tego gniewu na grzeszników. Pan Bóg w takiej mierze nienawidzić będzie grzesznika, w jakiej go kochał. Bez granic była Jego miłość, więc bez granic go nienawidzić będzie; tyle mu złego odda, ile mu udzielał Swych dobrodziejstw. Pomyśl, jak wielką była miłość Boga ku grzesznikom. Wszystko Bóg dla nich opuścił: tron, Majestat, przyjął ubóstwo, przesładowania, a w końcu śmierć na krzyżu. Do tak wysokiego szczytu posunął Swą miłość, że jej już niepodobna było wznieść wyżej; taki gniew i nienawiść okazał grzesznikom. Miłość okazał w cierpliwości, zno-

sząc tak długo grzesznika; w udzielaniu mu tylko środków do upamiętania — wylał wszystkie skarby Swoje — oddał mu wszystką Krew Swoją — oddał mu Matkę Swoją — oddał grzesznikom wszystką krew świętych Męczenników — zasługi świętych Apostołów — oddał im Swe wojska niebieskie — Aniołów za stróżów. Jaka więc była miara dobroci Jego, taką będzie zapalczywość i zemsta Jego.

„A jako się przedtem radował Pan nad wami, czyniąc wam dobrze, tak się będzie radował, tracąc was i wywracając.“ (Deut. 28, 63). Rozumiałem, Pani, że w on dzień ostatni, niczego mi się obawiać nie potrzeba, jak tylko Twej sprawiedliwości. Teraz poznaję, że miłosierdzie i łaskawość Twoja dla mnie zawsze okazywana, że stan święty, do któregoś mnie powołał, że Twa ciągła opieka nade mną, w on dzień stanie się dla mnie wielkim przerażeniem. Ach cóż się ze mną stanie i co za mną przemawiać będzie, jeżeli miłosierdzie i Twa łaskawość, w których całą mam ufność pokładałem, staną się dla mnie powodem bojaźni i rozpacz? dokąd się udam, gdzie się ucieknę, jeżeli mi straszniejszym będzie Sędzia Zbawiciel? do kogoż me oczy o ratunek podniosę? Ach sprawnie to mój Jezu, aby me serce kochało Cię teraz jako Zbawiciela mego, żebym na sądzie ostatnim nie miał przyczyny bać się Ciebie Sędziego — pobudź me serce do czułości i wdzięczności za hojne dobrodziejstwa, któremi mnie teraz obdarzasz. Naucz mnie w tem życiu, gdy nieprzyjaciół uderzać na mnie będzie, uciekać się do ran Twoich, aby mi w dzień sądu Twę ranę najświętszą były obroną i ucieczką.

Strzeż się, abyś nigdy dobroci i cierpliwości Boskiej na złe nie używał.

Zebrania Towarzystw

odbeda nie

W Gdańsku: Lekcja śpiewu Tow. św. Cecylii w piątek 20 bm. o godz. 7 wieczorem w domu św. Józefa.

W Gdańsku: Zjedn. Zaw. Polskiego filii I w sobotę, 21 o godz. 6 na sali Abstynentów przy ul. Breitgasse. Po zebraniu ogólne omówienie sprawy kasjerów domowych. O liczny udział prosi Zarząd.

W Słilicach: Stronictwa Ludowego w niedzielę o godz. 4 po południu u p. Dübeka.

We Wrzeszczu: W piątek, 20 lutego nadzwyczajne walne zebranie Tow. śpiewu św. Cecylii o 7 godz. wieczorem w Kl. Hammerparku przy Marienstr.

W Steżycy: w niedzielę, 22 bm. zaraz po nabożeństwie Kółka rolniczego na sali Banku Ludowego. Na porządku dziennym stoi wybór kilku delegatów na zebranie powiatowe do Kartuz.

w Grudziądzu: Związek Tow. Nauczycieli Polaków-Katolików Województwa Pomorskiego: posiedzenie Zarządu Głównego w środę, 25 bm. o godz. 10 przed poł. w Bazarze, ul. Frydrychowska. Pożądane jest przybycie także zastępców poszczególnych Towarzystw.

Jan Tkaczyk. Albin Nowicki.

Drukiem i nakładem „Gazety Gdańskiej” Jana Kwiatkowskiego w Gdańsku. Redaktor odpowiedzialny Henryk Wieczorkiewicz w Gdańsku.

KONCERT.

Halina Czarlińska

Hugo Seonik

środa 25 bm. o godz. 7 wieczorem

w auli Petrischula, Neuenplatz.

Bilety po 12, 8, 6, 4, 3 mk. a BURAU Langgasse wieczorem przy kasie. 535

Baczność! Baczność!

Produkcyjne Tow. krycia dachów z o.p.

Gdańsk.—Bluro Breitgasse 83 I.

peleca się wszystkim Obywatelom i Gospod. do wykonywania wszelkich pracownych, oraz reparaacji w cegle, łupku, papie i asfalcie.

Wszystkie prace będą pod gwarancją rzetelnie, sumiennie i tanio tylko przez wyszkolonych fachowców wykonane. (541)

Przybycie naszych zastępców może w każdym czasie nastąpić.

Prosząc o łask. zdanie nam stoczeń, kreślmy z wysekim szacunkiem

Produkcyjne Tow. krycia dachów z o.p.

ZARZĄD:

PAWLETZKI

BIEMESKI.

Kepuje stare żelazo i metal

po najwyższych cenach dziennych i odbieram wprost u sprzedającego. Pośrednia wystarcza. 505

I. Stadtkewski, Chwaszoczyn, pow. Wejherowski

Dla szybko zdecydowanych kupców polecam:

PILE

w większym mieście nad Wisłą, kilka większych hoteli, oraz oberży. Dalej ogólną parową odpowiadającą nowoczesnym wymaganiom z ca. 100 morg. dobrej roli. Wszystkie posiadłości położone w polskich obszarach. Informacji udzieli 511

Hermann Lutz, Tezow (Dreschau), Schöneckstr. 2.

Reparacje i nowe roboty

budowlane także dachów i bruków oraz wykonuje spisanie i tarcie

Piátkowski

architekt. (107) GDAŃSK, Alst. Graben 12

Telef. 8769 (Lehnert i Stadthaus)

Posiadłość dochodowa

z piekarnią i rzeźnią, składem rzeźniczym, kanalizacją i elektrycznym światłem do sprząkania szybko zdecydowanemu kupcowi. Cena 70000 marek, wpłata 15000 marek. SCHNELL, Olwa, Am Hasenwinkel 2.

Do zezdowania

domowa

na Pomorzu, obszar 700 morg, w najlepszej okolicy i związku komunikacyjnym. Długolewny kontrakt dzierżawy. Zgłosz. pod nr. 539 do Eksp. Gaz. Gd.

Poszukujemy

stolarza,

(Modelmacher) 525

ślusarzy

automobilowych,

blachnierza,

3 szoferów.

Brach Blonaszewscy

POZNAN, ul. Byczka 51

Samochody i motory.

Szueadam meje oalkowite

urządzenie warsztatu

składające się z tokarni, maszyn do wierwienia maszyn do heblowania, przędzy do zginiania blachy, płyt równiczych, pilowni, narzędzi ślusarskich, wszystkich narzędzi do centralnego ogrzewania, urządzeń elektrycznych i wodociągowych, oraz całkowitych urządzeń kowalskich, oraz warsztatem materiałów i połączeniem telefoniez. które również mogą zostać przejęte

Cena 145000 mk. Zgłosz. przyjmuję

Jerzy Glogowski, Wrzeszcz

Michalsaweg 62.

Telefon 3780.

Neu aufgerufen werden folgende Petroleummarken:

Marke 7 der Petroleumkarte A

zur Belieferung mit 2 Litern Petroleum.

Marke 7 der Petroleumkarte B

zur Belieferung mit 2 Litern Petroleum.

Marke 7 der Petroleumkarte C

zur Belieferung mit 1 Liter Petroleum.

Die bereits aufgerufenen und noch nicht belieferten Petroleummarken, sowie die Petroleumzusatzmarken sind in erster Linie zu beliefern.

Händler, die gegenwärtig keinen Petroleumbestand haben, erhalten Zufuhr in den nächsten Tagen.

Erneut wird zum Petroleumhandel zugelassen: der Händler Steinberg, Weichselmünde, Festungsstrasse 7.

Danzig, den 18. Februar 1920.

(532)

Der Magistrat.

Auf Grund von § 2 der Verordnung über den Freistaatversorgungsverband Danzig wird folgende Verordnung erlassen:

1. Der § 1 des Gesetzes über die Höchstpreise vom 4. 8. 14 in seinen verschiedenen Neufassungen erhält folgende Fassung:

Für Gegenstände des täglichen Bedarfs können Höchstpreise festgesetzt werden.

2. Die Verordnung tritt mit der Verkündung in Kraft. (531)

Danzig, den 16. Februar 1920.

Das Wirtschaftsamt der Stadt Danzig.

Steuerveranlagung für das Steuerjahr 1920.

Auf Grund des § 25 des preuss. Einkommensteuergesetzes in der Fassung vom 19. Juni 1906 werden hiermit alle diejenigen Steuerpflichtigen

a) die für das Steuerjahr 1920 ein Einkommen

von mehr als 6000 M zu versteuern haben,

b) alle für das Steuerjahr 1919 bereits nach einem Einkommen von mehr als 6000 M Veranlagten, ohne Rücksicht auf ihr jetziges Einkommen

aufgefordert, die Steuererklärung über ihr Jahreseinkommen nach dem vorgeschriebenen Formular in der Zeit

vom 1. bis 15. März 1920

dem Unterzeichneten schriftlich oder zu Protokoll unter der Versicherung abzugeben, dass die Angaben nach bestem Wissen und Gewissen gemacht sind.

Das Formular zur Steuererklärung wird bis zum 1. März ds. J. durch die Post versandt werden. Soweit die zur Abgabe einer Steuererklärung Verpflichteten bis dahin kein Formular erhalten haben, haben sie ein solches aufzufordern und zwar

Personen aus dem Stadtkreis Danzig — Pfefferstadt 33—35, Mittelgebäude, aus den übrigen Kreisen — Danzig, St. Elisabethwall 9, 3 Tr.

Die Einsendung schriftlicher Erklärungen durch die Post ist zulässig, geschieht aber auf Gefahr des Absenders und deshalb zweckmässig mittels Einschreibbriefes. Mündliche Erklärungen werden von dem Unterzeichneten entgegengenommen:

für Danzig Stadt — Pfefferstadt 33—35, Mittelgebäude an den Werktagen von 10—12 Uhr vormittags,

für die Kreise Danziger Höhe, Danziger Niederung und Grosser Werder — St. Elisabethwall 9, 3 Treppen an den Werktagen von 10—12 Uhr vormittags.

Wer die Frist zur Abgabe der ihm obliegenden Steuererklärung versäumt, hat gemäss § 31 Absatz 1 des Einkommensteuergesetzes neben der im Veranlagungs- und Rechtsmittelverfahren endgültig festgestellten Steuer einen Zuschlag von 5 Prozent zu derselben zu entrichten.

Wissentlich unrichtige oder unvollständige Angaben oder wissentliche Verschweigung von Einkommen in der Steuererklärung sind im § 72 des Einkommensteuergesetzes mit Strafe bedroht.

Gemäss § 71 des Einkommensteuergesetzes wird von Mitgliedern einer im Freistaat Danzig steuerpflichtigen Gesellschaft mit beschränkter Haftung derjenige Teil der auf sie veranlagten Einkommensteuer nicht erhoben, welcher auf Gewinnanteile der Gesellschaft mit beschränkter Haftung entfällt. Diese Vorschrift findet aber nur auf solche Steuerpflichtige Anwendung, welche eine Steuererklärung abgegeben und in die-

ser den von ihnen empfangenen Geschäftsgewinn besonders bezeichnet haben. Daher müssen alle Steuerpflichtigen, welche eine Berücksichtigung a. a. O. erwarten, mögen sie im Kalenderjahr 1919 ein Einkommen von mehr als 6000 M gehabt haben oder nicht, binnen der oben bezeichneten Frist eine die nähere Bezeichnung des empfangenden Geschäftsgewinnes der Gesellschaft mit beschränkter Haftung enthaltende Steuererklärung einreichen.

Nichtphysische Personen (Aktiengesellschaften, Kommanditgesellschaften auf Aktien pp. sowie diejenigen eingetragenen Genossenschaften, deren Geschäftsbetrieb über den Kreis ihrer Mitglieder hinausgeht und Vereine einschl. eingetragener Genossenschaften zum gemeinsamen Einkauf von lebens- oder hauswirtschaftlichen Bedürfnissen im grossen und Ablass im kleinen, auch wenn ihr Geschäftsbetrieb über den Kreis ihrer Mitglieder nicht hinausgeht), haben zugleich mit der Steuererklärung alljährlich den Geschäftsbericht und Jahresabschluss des letzten Geschäftsjahres sowie die darauf bezüglichen Beschlüsse der Generalversammlung miteinzureichen

Auf Gesellschaften mit beschränkter Haftung erstreckt sich diese Verpflichtung indessen nur insofern, als diese zur Veröffentlichung ihrer Bilanz verpflichtet sind (Bankgeschäfte pp.)

Steuerpflichtige, welche gem. § 26 des preuss. Ergänzungsteuergesetzes in der Fassung vom 19. Juni 1906 von dem Rechte der Vermögensanzeige Gebrauch machen wollen, haben dieselbe gleichfalls in der oben angegebenen Frist und den oben bezeichneten Geschäftsstellen zu Protokoll zu geben.

Auf die Berücksichtigung später gemachter Angaben bei der Veranlagung zur Ergänzungsteuer kann nicht gerechnet werden.

Wissentlich unrichtige oder unvollständige tatsächliche Angaben über das Vermögen sind im § 44 des Ergänzungsteuergesetzes mit Strafe bedroht:

für Personen, die eine Besitzsteuererklärung abgeben müssen, erübrigt sich eine besondere Vermögensanzeige. Wegen Einreichung der Besitzsteuererklärung ergeht gleichzeitig besondere Bekanntmachung. (529)

Der Vorsitzende des Staatssteueramts der Kreise Danzig Stadt, Danziger Höhe, Danzig Niederung und Grosser Werder.

Veranlagung der Besitzsteuer.

Auf Grund des § 52 Absatz 1 des Besitzsteuergesetzes werden hiermit

alle Personen mit einem steuerbaren Vermögen von 20000 M und darüber, welche noch nicht zur Besitzsteuer veranlagt sind, sowie alle Personen, deren Vermögen sich seit der letzten Veranlagung zur Besitzsteuer um mehr als 10000 M erhöht hat

im Veranlagungsbezirk aufgefordert, die Besitzsteuererklärung nach dem vorgeschriebenen Formular in der Zeit vom 1. bis 15. März 1920 dem Unterzeichneten schriftlich oder zu Protokoll unter der Versicherung abzugeben, dass die Angaben nach bestem Wissen und Gewissen gemacht sind. Der für die Ansetzung der Wertpapiere massgebende Kurswert (Steuerkurs) wird bis zum 1. März d. J. noch veröffentlicht werden.

Andere als die oben bezeichneten Personen sind zu der freiwilligen Abgabe einer Besitzsteuererklärung berechtigt. Von dieser Befugnis Gebrauch zu machen, liegt im dringendsten Interesse der Beteiligten, um irrtümliche Veranlagungen seitens der Veranlagungsbehörde auszuschliessen.

Die oben bezeichneten Personen sind zur Abgabe der Besitzsteuererklärung verpflichtet, auch wenn ihnen eine besondere Aufforderung oder ein Formular nicht zugegangen ist. Auf Verlangen wird jedem Pflichtigen das vorgeschriebene Formular vom 1. März d. J. ab in dem unten bezeichneten Amtslokal des Unterzeichneten kostenlos verabfolgt.

Die Einsendung schriftlicher Erklärungen durch die Post ist zulässig, geschieht aber auf Gefahr des Absenders und deshalb zweckmässig mittels Einschreibbriefes. Mündliche Erklärungen werden von dem Unterzeichneten zu Protokoll entgegengenommen:

für Danzig Stadt

Pfefferstadt 33—35 Mittelgebäude an den Werktagen von 10 bis 12 Uhr vormittags,

für die Kreise Danziger Höhe, Danziger Niederung und Grosser Werder

St. Elisabethwall 9 III Treppen an den Werktagen von 10 bis 12 Uhr vormittags.

Wer die Frist zur Abgabe der ihm obliegenden Steuererklärung versäumt, ist gemäss § 54 des Besitzsteuergesetzes mit Geldstrafe bis zu 500 M zu der Abgabe anzuhalten; auch hat er einen Zuschlag von 5 bis 10 Prozent der geschuldeten Steuer verwirkt.

Wissentlich unrichtige oder unvollständige Angaben in der Besitzsteuererklärung sind in den §§ 76, 77 des Besitzsteuergesetzes mit Geldstrafen und gegebenenfalls mit Gefängnis bis zu 6 Monaten bedroht. (530)

Der Vorsitzende des Staatssteueramts der Kreise Danzig Stadt, Danziger Höhe, Danziger Niederung und Grosser Werder.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE

ODDZIAŁ GDAŃSKI

Gdańsk, własne gmachy **Długi Rynek 7-8.**

Przyjmuje wpłaty **marek polskich** celem przekazania do Polski.

DYREKTOR: Marcell Scheffs.

Wyroby

Towarzystwa akcyjnego

**Hartwig Kantorowicz,
Poznań,**

założone **1823** roku,
największej i najstarszej fabryki

wódek i likierów deserowych

powinny ze względu na wyśmienitą ich jakość

znajdować się wszędzie.

Do nabycia w każdym większym przedsiębiorstwie handlowym branży spirytuozów, win i likierów.

Lichtspiele.

Począwszy od środy,
18-go bm.
codziennie
dalszy ciąg olbrzymiego
cyklu filmowego
Mia May

Władczyni świata

VI część 501

**„Kobieta
z miljardami”**
w głów. roli **MIA MAY.**

Imponujący utwór filmowy podnosi się z aktu do aktu. Największy film światowy; zbliża się do końca, wśród największego zajęcia

Podczas targu gdańskiego
codziennie nieprzerwane
przedstawienie od 3 po
południu do 11 w nocy.

Poprzednia sprzedaż
od 10-11 przed połudn.
i od 2 po południu.

**Do wymiennienia
posiadłość kupiecka**

w Jarocinie z dwoma składami.

Obydwa obiekty są podzielone lub w całości do zamienienia. Zgłosz. przyjmaje

dyrektor Thiede

SOPOTY — ZOPOT

ulica Gdańska nr. 27 (Danzigerstrasse). (536)

Miejsce targowe „Hans Oliva” nr. 16-17.

Noże „Gollath”

dla frezów i prac wiertniczych.

Jenertsky zastępcy: 523

Technische Gesellschaft für Handel u. Industrie
m. b. H.

Gdańsk, Rennerstiftgasse 11.

Telefon nr. 8416.

Telefon 8416.

Poszukujemy doświadczonych 533

służącej

z świadectwami Zgłosz. do hotelu **Danziger Hof** pokój nr. 36.

Dom Handlowo-towarowy

ED. KOCH I W. BORMANN

w **WARSZAWIE**, ul. Bolesława nr. 1.

Działalność:

- I. Towary kolonialne.
- II. Produkty chemiczne i farmaceut.
- III. Papier i mat. piśmiennicze.

Kompleks domów

w Sopocie,

z których w jednym znajduje się sezonat o 28umeblowanych pokojach, jest do nabycia przy zaliczce 200 000 mk. Zgł. pod nr. 847 do eksped. Gazety Gd.

Kupujemy olej **szlachecki**,
szelaku i namiastku tegoż,
i prosimy o pilne oferty.
Martin Noustadt, w Starogardzie

Obrotnej ekspedjentki,

a oprócz tego 534
i panny do biura
poszukuje

„Gazeta Gdańska”

Grobla Przedmiejska (Vorst. Graben).

Posada burmistrza

miasta Barcina ma być od 1 kwietnia 1920 nowo obsadzona. Pensja podstawowa wynosi mk. 4000, wolne pomieszkowanie z ogrodem i łąką. Dodatki według pragmatyki rządowej.

Reflektanci, obeznani gruntownie z sprawami komunalnymi, zechcą zgłoszenia przesłać z dołączeniem życiorysu i odpisem świadectw, do 28 lutego r. b. do członka rady miejskiej. (518)

**H. Kujawskiego,
w Barcinie.**

**Konfekcja męska,
konfekcja dla chłopów,
artykuły męskie,
artykuły sportowe.**

Carl Rabe, Gdańsk,

528

ulica **Długa 52.**

Bautlergasse nr. 11-14.

Poszukuje się od zaraz

**pomocnika biurowego
i stenotypistki,**

(ile możliwości władających polskim językiem). Na życzenie stół w domu. Zgł. pod nr. 837 do eksped. Gazety Gd.